

kommissionen ikke af en dommer, vil kommissionen i medfør af lovforslagets §§ 17 og 19 kunne anmode Københavns Byret om at give tredjemand pålæg om udlevering af materiale eller indkalde en person til at afgive forklaring for retten.

2. Rigsadvokatens bemærkninger

2.1. Den berørte persons adgang til sagens akter

I rigsadvokatens hørings svar af 17. september 1996 anføres bl.a. følgende:

»Bestemmelsen i lovudkastets §§ 21 og 22 regulerer adgangen til bisidder samt dennes adgang til det materiale, der indgår i undersøgelsen. Jeg mener at der kan være behov for nærmere at afklare, hvorledes den minister eller embedsmand, som ikke ønsker at benytte retten til en bisidder og hvor kommissionen ikke tvangsmæssigt vil beskikke en sådan, er stillet med hensyn til sagens akter.

I lovforslagets § 21, stk. 1 og 2, er der fastsat følgende:

»§ 21. Den minister eller embedsmand, hvis forhold undersøges, har ret til en bisidder efter eget valg.

Stk. 2. Undersøgelseskommissionen kan beskikke en bisidder for den person, der er nævnt i stk. 1.«

Bestemmelserne skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 24, der indebærer, at udgifterne til bisidderen betales af det offentlige.

I lovforslagets § 22, stk. 2 og 3, er der fastsat følgende:

»§ 22. ...

Stk. 2. Bisidderen har ret til af undersøgelseskommissionen at få kopi af det materiale, der indgår i undersøgelsen.

Stk. 3. Bisidderen må ikke uden undersøgelseskommissionens samtykke udlevere det i stk. 2 nævnte materiale til sin klient. Undersøgelseskommissionen kan give bisidderen pålæg om ikke at gøre sin klient bekendt med indholdet af det i stk. 2 nævnte materiale, hvis afgørende hensyn til undersøgelsens gennemførelse taler for det. Kommissionen kan under tilsvarende betingelser give bisidderen pålæg om ikke at gøre sin klient bekendt med, hvad der er foregået under mødet i undersøgelseskommissionen eller i retten.«

Som det bl.a. fremgår, skal undersøgelseskommissionen give bisidderen kopi af det materiale, der indgår i undersøgelsen. Bisidderen

må ikke uden kommissionens samtykke give klienten kopi af materialet. Bisidderen må dog gerne gøre klienten bekendt med indholdet i materialet, medmindre kommissionen pålægger bisidderen ikke at gøre det.

Det fremgår ikke af bemærkningerne til bestemmelsen eller af betænkning nr. 1315/1996 om undersøgelsesorganer, hvorvidt den minister eller de embedsmænd, hvis forhold undersøges, kan få kopi af det materiale, der indgår i undersøgelsen, hvis den pågældende ikke har nogen bisidder.

Spørgsmålet vil efter Justitsministeriets opfattelse næppe have den store praktiske betydning. Det skyldes, at den pågældende minister eller embedsmand i almindelighed vil have en bisidder. Den pågældende har således som nævnt ret til en bisidder for det offentlige regning, jf. lovforslagets § 21 sammenholdt med § 24, ligesom kommissionen i særlige tilfælde kan tvangsbeskikke en bisidder for den pågældende, jf. herom bemærkningerne til bestemmelsen i § 21, stk. 2, og betænkningen, side 81.

Skulle den situation imidlertid opstå, at en minister eller embedsmand ikke ønsker en bisidder, og at kommissionen ikke vil tvangsbeskikke en sådan, kan spørgsmålet om den pågældendes adgang til sagens akter efter Justitsministeriets opfattelse løses ved, at undersøgelseskommissionen til den pågældende efter begæring udleverer kopi af det materiale, der indgår i undersøgelsen, i samme omfang, som undersøgelseskommissionen efter lovforslagets § 22, stk. 3, 1. pkt., ville give samtykke til, at en bisidder udleverer materialet til sin klient. Kommissionen vil også kunne give den pågældende mulighed for – på kommissionens kontor – at gøre sig bekendt med materialet og med, hvad der er foregået under møder i kommissionen eller i retten, i samme omfang, som en bisidder ville kunne gøre klienten bekendt hermed, jf. herved lovforslagets § 22, stk. 3, 2. og 3. pkt.

Den beskrevne fremgangsmåde forudsætter efter Justitsministeriets opfattelse ikke, at lovforslaget ændres. En udlevering til den pågældende minister eller embedsmand vil således ikke være i strid med reglerne om tavshedspligt for undersøgelseskommissionens medlemmer m.v., jf. lovforslagets § 25, stk. 1, eller med reglerne i lovforslagets § 22 om bisidderens rettigheder og pligter.

Det er endvidere efter Justitsministeriets opfattelse ikke nødvendigt at fastsætte udtrykke-